

ΜΕΘΟΔΟΣ PROJECT-ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δραστηριότητα

Αντικείμενο: Διερεύνηση/ Επίλυση Περιβαλλοντικού Προβλήματος (ΠΠ)

χρησιμοποιώντας ένα άρθρο από τον ημερήσιο/περιοδικό τύπο

Στόχοι: Οι μαθητές

- 1) να αντιληφθούν τις επιπτώσεις των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον
- 2) να αποκτήσουν δεξιότητες για τη διερεύνηση ενός ΠΠ
- 3) να αντιληφθούν τη σχέση μεταξύ ποιότητας ζωής και ποιότητας περιβάλλοντος
- 4) να μπορούν μέσα από τη διερεύνηση ενός ΠΠ να αναγνωρίζουν τις εμπλεκόμενες ομάδες, τις πεποιθήσεις και τις αξίες που συνδέονται με το ζήτημα αυτό
- 5) να κατανοήσουν ότι σε ένα περιβαλλοντικό/κοινωνικό πρόβλημα δεν υπάρχει μια μόνο λύση

Σε ένα άρθρο από τον ημερήσιο ή περιοδικό τύπο εντοπίστε: (ζητάμε από τους μαθητές να μας υποδείξουν σε ποια σειρά/πρόταση του άρθρου στηρίζεται η απάντησή τους-αυτονόητο θεωρείται ότι επιβραβεύουμε κάθε προσπάθεια των μαθητών προσέχοντας να μην τους αποθαρρύνουμε στη νέα τους προσπάθεια)

- Ποιο είναι το πρόβλημα;
- Ποιες είναι οι αιτίες του προβλήματος;
- Ποιες ομάδες συμφερόντων εμπλέκονται;
- Ποιες είναι οι θέσεις τους για το συγκεκριμένο ζήτημα;
- Ποιες είναι οι πεποιθήσεις και αξίες που κρύβονται από πίσω;
- Ποιες είναι οι βασικές συνιστώσες του προβλήματος;
- Ποιες λύσεις προτείνονται στο άρθρο και ποιες είναι οι συνέπειες τους;
- Ποιες εναλλακτικές λύσεις προτείνετε εσείς και ποιες είναι οι συνέπειες τους;
- Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση που το πρόβλημα μείνει άλυτο;

Σε περίπτωση που θέλετε να μελετήσετε περισσότερο το πρόβλημα (οι μαθητές φαίνεται να ανταποκρίνονται με ενδιαφέρον κ.λπ.) και πιθανόν να το συνεχίσετε με τη μορφή ενός διαθεματικού σχεδίου εργασίας, μπορείτε να συνεχίσετε ενδεικτικά με τα εξής:

- Που θα αναζητούσατε πρωτογενείς (ερωτήσεις σε επαγγελματίες, ανθρώπους της γειτονιάς, υπαλλήλους υπηρεσιών κ.λπ.) και δευτερογενείς πληροφορίες;
- Ποιες είναι οι βασικές ερωτήσεις¹ που βοηθούν στη διερεύνηση του προβλήματος; (για τη σύνταξη ενός πρόχειρου ερωτηματολογίου)
- Οργανώστε τα δεδομένα που συλλέχθηκαν σε πίνακες, ιστογράμματα, γραφικές παραστάσεις κ.ά.
- Συνοδέψτε τα με τα απαραίτητα συμπεράσματα, ερμηνείες και προτάσεις
- Γράψτε μια σύντομη έκθεση για το συγκεκριμένο θέμα έχοντας υπόψη σας όλα τα προηγούμενα στοιχεία (προσοχή! μη βασιστείτε σε μια μόνο πηγή πληροφόρησης) και παρουσιάστε τη με ένα πρωτότυπο τρόπο. Στην έκθεση καλό είναι να φαίνονται καθαρά, α) οι στόχοι της έρευνας, β) το πλάνο εργασίας που ακολουθήθηκε, όπως τρόπο συλλογής δεδομένων, δείγμα πληθυσμού, μέθοδος δειγματοληψίας, γ) η παρουσίαση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν (πρωτογενείς και δευτερογενείς), δ) ένα κεφάλαιο με τα αποτελέσματα (πίνακες, γραφικές παραστάσεις, ανάλυση του θέματος, πεποιθήσεις αξίες κλπ), ε) ένα κεφάλαιο με τα ευρήματα (συμπεράσματα, ερμηνείες, προτάσεις), στ) η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε

¹ Οι ερωτήσεις

- καλό είναι να μην επιδέχονται ένα ναι ή ένα όχι για απάντηση
- συνήθως αρχίζουν με «σε ποιο βαθμό...» ή «με ποιους τρόπους...»
- να είναι συγκεκριμένες, να αφορούν μια περιοχή ή ένα τμήμα του πληθυσμού
- να έχουν άμεση σχέση με το ΠΠ
- να εξειδικεύουν τις μεταβλητές που θέλουν να μετρήσουν, πχ «σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η γνώση γύρω από τα σκουπίδια θα άλλαζε τη συμπεριφορά των καταναλωτών»
- να είναι σημαντικές σε ότι αφορά τις οικολογικές και κοινωνικές συνέπειες
- το βάρος δίνεται στις σωστές ερωτήσεις και λιγότερο στις σωστές απαντήσεις

Μαλαματή Δίτσιου, Δρ Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δ' Δ/σης ΔΕ Αθήνας

Τα προγράμματα ΠΕ δεν επικεντρώνονται ούτε εξαντλούνται με την απλή συλλογή πληροφοριών και την μετέπειτα παρουσίασή τους (ως μια απλή δημοσιογραφική έρευνα ή ακόμα χειρότερα ως στείρος εγκυκλοπαιδισμός). Εστιάζονται στην κριτική διερεύνηση του περιβαλλοντικού ζητήματος που εξετάζεται κάθε φορά. Θέτουμε ερωτήματα που επιτρέπουν την κριτική ανάλυση του ΠΠ, όπως:

- Πως προέκυψε το συγκεκριμένο ΠΠ;
- Αποτελεί ζήτημα τοπικής, εθνικής ή πλανητικής εμβέλειας;
- Ποιοι κυβερνητικοί και μη κυβερνητικοί οργανισμοί ασχολούνται με το συγκεκριμένο ΠΠ; (συλλογή πληροφοριών από αυτούς αλλά και από φυσικά πρόσωπα)
- Ποιοι πήραν τις σχετικές αποφάσεις;
- Ποιες αξίες, πεποιθήσεις, συμφέροντα βρίσκονται πίσω από αυτές;
- Ποιες είναι οι συνέπειες των αποφάσεων αυτών, κοινωνικές, οικολογικές, οικονομικές, πολιτιστικές κλπ;
- Ποιες κοινωνικές τάξεις θίγονται περισσότερο από τις αποφάσεις αυτές;
- Τι μπορεί να γίνει (εναλλακτικές λύσεις) και με τι κόστος προκειμένου να αντιμετωπιστούν αυτές οι συνέπειες;
- Ποιο σχέδιο δράσης κρίνεται κατάλληλο κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες;
- Με ποιους τρόπους είναι δυνατή η διεκπεραίωση του σχεδίου δράσης;
- Με ποιο τρόπο μπορώ και εγώ ατομικά και συλλογικά να συμμετάσχω στην επίλυση του προβλήματος;

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ/ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΒΛΕΠΕ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ»